

Rijksinstituut voor Volksgezondheid
en Milieu
Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

Voorlichting en deskundigheids- bevordering

Herma Vermeulen

6 november 2014

Disclosure belangen spreker

(potentiële) belangenverstrengeling	GEEN
Voor bijeenkomst mogelijk relevante relaties met bedrijven	GEEN
<ul style="list-style-type: none"> • Sponsoring of onderzoeksgeld • Honorarium of andere (financiële) vergoeding • Aandeelhouder • Andere relatie, namelijk ... 	<p>GEEN GEEN GEEN GEEN</p>

Voorlichting en deskundigheidsbevordering

- * Kaders en doelgroep
- * Welke periode
- * Wie verzorgt de uitvoering
- * Middelen

Voorbeeld:

toevoeging CF screening in hielprikpakket

3

Voorlichting en de kaders

Het informeren van zwangeren/ jonge ouders over screeningsprogramma's →

zelf kunnen kiezen: informed consent, informed choice

- Deelname, onderzoek, uitslag
- Recht op niet weten

VOOR
LICHT
ING
GEHAD

4

Voorlichting en kaders

Nationaal kader voor voorlichting

Voorlichtingskader voor alle bevolkingsonderzoeken

Inleiding

Het doel van een bevolkingsonderzoek is tijdig (levensbedreigende) ziekten op te sporen. Het gaat vooral om ziekten die door een vroegtijdige behandeling grote kans op genezing hebben. Mensen krijgen een bevolkingsonderzoek of screening aangeboden zonder dat er sprake is van een klacht. Een belangrijk uitgangspunt bij de bevolkingsonderzoeken is de individuele vrijheid om zelf te

- **Basisprincipes:**
uniformiteit, kwaliteit en betrouwbaarheid
- **Eisen:**
actueel, niet in tegenspraak, geen morele druk, eerlijk, relevant, begrijpelijk (taalniveau), gepretest, geëvalueerd

5

Wanneer voorlichting

	Zwangerschap			Na geboorte	
	1 ^e trimester	2 ^e trimester	3 ^e trimester	1 ^e week	2 ^e wk ev
Voorlichting	Zwanger! Down/seo		Gehoort/hiepriek	Gehoort/hiepriek	
PSIE	12 ^e wks bloedonderzoek: - Erytrocyten- immunisatie - infectieziekten	27 ^e wk Erytrocyten Immunisatie: vervolg	30 ^e wk Erytrocyten immunisatie: vervolg	Erytrocyten immunisatie: vervolg Infectieziekten: vervolg	
Down/seo	9-14 weken combinatietest	Vervolg oz			
		20 wekenecho, Vervolg oz			
Gehoort				4-7 dagen screening	Vervolg oz
Hiepriek				4-7 dagen screening	Vervolg oz

6

Zwanger!
Informatie en advies van
verloskundigen, kinderarts en gynaecologen
september 2014

Rhesus-bloedgroep
tijdens
de zwangerschap

Bloedgroep-
antistoffen en
zwangerschap

Hepatitis B &
zwangerschap

Informatie over
de screening op
downsyndroom
Prenatale screening
november oktober 2014

Informatie over
de 20 wekenecho
Van 16 tot 22 weken zwangerschap
Vernieuwde uitgave 2014

7

Screeningen bij pasgeborenen
Hieprikscreening
Gehoorscreening
algemene informatie voor ouders

Gehoorscreening bij pasgeborenen

Hieprikscreening bij pasgeborenen

Waarom het doet van de hiepriks?
In de eerste week na de geboorte wordt een hieprikscreening op de hiel van uw pasgeborenen gedaan. Dit is een eenvoudige manier om te zien of uw kind voldoende hiepriks heeft. Het is belangrijk om te weten of uw kind voldoende hiepriks heeft, omdat dit kan wijzen op een ernstige ziekte die behandeld moet worden.

Waarom de gehoorscreening?
In de eerste maanden na de geboorte krijgt uw kind een gehoorscreening. Het doel is om te zien of uw kind voldoende gehoor heeft. Het is belangrijk om te weten of uw kind voldoende gehoor heeft, omdat dit kan wijzen op een ernstige ziekte die behandeld moet worden.

Door wie?
De gehoorscreening wordt aangeboden door de laaggevoelshooring (LGG). Het is een eenvoudige manier om te zien of uw kind voldoende gehoor heeft. Het is belangrijk om te weten of uw kind voldoende gehoor heeft, omdat dit kan wijzen op een ernstige ziekte die behandeld moet worden.

Waarom en waar?
De gehoorscreening wordt aangeboden in de eerste week na de geboorte, of op het moment dat uw kind in het ziekenhuis wordt geboren. Het is belangrijk om te weten of uw kind voldoende gehoor heeft, omdat dit kan wijzen op een ernstige ziekte die behandeld moet worden.

Hieprikscreening bij pasgeborenen | 1

新生儿筛查
足跟采血
听力筛查

Rastreo para recién-nacidos
Teste do pezinho
Teste auditivo

Tést serika mucha resien nasá
Test di angha na híchí
Test di aido

Gehoorscreening onvoldoende

8

Uitvoering voorlichting

- Verloskundig zorgverleners:

- Verloskundigen
- Gynaecologen
- Verloskundig actieve huisartsen

- Screeners

- Counselors

9

Voorlichtingsmiddelen

- Gesprek
- Folders
- Informatiebladen
- Websites (gelaagd)
- Films / animaties
- Beeldmateriaal, specifieke doelgroepen
- Fotoreportages

- Jaarlijkse / halfjaarlijkse actualisatie
- 'Kleine wijzigingen'
- Innovaties

10

Deskundigheidsbevordering

Activiteiten gericht op instandhouden en vergroten van de bekwaamheid van beroepshalve bij de screeningen betrokken medewerkers

Hierprik: informatie voor professionals

11

Deskundigheidsbevordering, wanneer

- Standaard/cyclisch
- 'Problemen' in uitvoering
- Innovaties
- Nieuw programma

**WERK IN
UITVOERING**

12

Partijen betrokken bij deskundigheidsbevordering

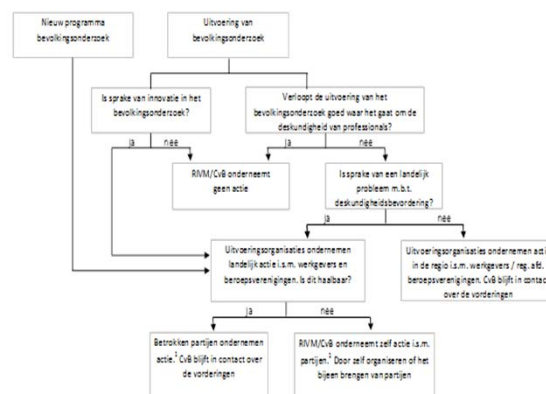
- Opleidingsinstututen: beroepsgerelateerde kennis en vaardigheden
- Individuele professional: eigen beroepsmatige ontwikkeling, voldoen aan registratie eisen
- Beroepsvereniging: (wettelijke) taak in opleiding gebaseerd op richtlijnen en standaarden
- Werkgevers: bekwaamheid van medewerkers

- Uitvoeringsorganisaties: deskundigheidsbevordering vanuit screeningsperspectief, programmaspecifieke kaders
- CvB: verstrekken informatie screeningsperspectief en kaders, bij innovaties stimuleren en bewaken landelijke uniformiteit en goede kwaliteit, daar waar nodig zelf uitvoering

13

Deskundigheidsbevordering beslisboom

¹ Onder partijen verstaan we in deze beslisboom beroepsverenigingen, werkgevers, uitvoeringsorganisaties en (bij innovaties) opleidingsinstututen

14

Bijlage F Opleidingseisen OAE screeners en regiocoördinatoren, criteria voor (her)autorisatie

Opleidingseisen OAE screeners
Zie ook de kwalificaties in hoofdstuk 4 van het Draaiboek

- De screener moet vast een geïnformeerde keuze te en leent de procedure hiervoor bij de neonatale gehoorscreening.
- De screener moet vast een fysiek en vast een permanent gehooroverlies is.
- De screener moet vast is in groepen met met de OAE methode mogen worden gescreend.
- De screener is in staat een begrijpelijke uitleg te geven over het doel van de uitvoering van de gehoorscreening.
- De screener is in staat een begrijpelijke uitleg te geven over het belang van de gehoorscreening.
- De screener is in staat om de ouders () adequaat te informeren over de uitlag en de betekenis van uit te leggen.

Middelen

- Kwaliteitseisen
- Accreditatie
- Cursussen
- Bijeenkomsten
- Videotraining
- Checklisten
- Readers
- E-learning
- Films
- Websites
- Draaiboeken
- Toolkits
- Nieuwsbrieven

15

Voorlichtingsgesprek
Checklist voor verloskundig hulpverleners

Wanneer is het nodig om de neonatale gehoorscreening?

Doelstelling
De voorlichting is gericht op de verloskundigen en de verloskundigen die betrokken zijn bij de neonatale gehoorscreening. Het doel is om de verloskundigen te informeren over de neonatale gehoorscreening en de rol van de verloskundigen hierin. Het doel is ook om de verloskundigen te informeren over de neonatale gehoorscreening en de rol van de verloskundigen hierin.

Nieuwsbrief pre- en neonatale screeningen

Spiekboekje Hielprik-screening

Spiekboekje Hielprik-screening

Informatie over de hielprik-screening

Neonatale Hielprik-screening
E-learning voor screeners

Reeds geregistreerd?

Log dan in met uw gebruikersnaam en wachtwoord om de e-learning op te starten.

Gebruikersnaam:

Wachtwoord:

Wachtwoord vergeet?

Draaiboek Neonatale Gehoorscreening Jeugdgezondheidszorg versie 3,0

uw naam, geboortedatum en eventueel (BIG-nummer) ontvangt u via de e-mail.

Voorletters + Achternaam:

Wachtwoord:

BIG-nummer:

Geboortedatum: -Dag- -Maand- -Jaar-

E-mailadres:

Functie:

Accreditatie bij:

16

Voorbeeld toevoeging CF aan hielprikpakket

- Per 1 mei 2011
- Kern van de innovatie: nieuwe aandoening en dragerschap
- Communicatieplan: kernboodschap
- Bestaande middelen aanpassen: folder, website
- Nieuwe middelen ontwikkelen: screeningsprotocol, informatieblad, toolkit
- Informatiebijeenkomsten

17

Rijksoverheid.nl
Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu
Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport

Home Documenten en publicaties Onderwerpen RVM

Home > Onderwerpen > Hielprik informatie voor professionals > Toolkit CF > Middelen

Middelen voor de uitvoering van de CF-screening

Hielprik voor professionals

In dit onderwerp

- > Om welke ziekte gaat het?
- > Uitsluiting van de hielprik
- > Uitslag en vervolg
- ▣ Aanpassing procedure screening op Cystic Fibrosis (CF)
- ▣ Organisatie van de hielprikscreening
- ▣ Draaiboek
- > Bijscholing
- ▣ Toolkit CF
- ▣ Cystic fibrosis
- ▣ **Middelen**
 - > Verwijspprocedure
 - > Video's
 - > Informatieblad
 - > Presentaties
 - > Checklists
 - > Publicaties
 - > Praktijkvoorbeeld
 - > Veelgestelde vragen
 - > Link en verwijzingen
 - > Overzicht / bestellen van folders
 - > Helperi informatie voor ouders

Hier vindt u middelen die u ondersteunen bij de uitvoering van de screening op cystic fibrosis:

- **Draaiboek:** Voor een uniforme uitvoering is het draaiboek als landelijke standaard van groot belang.
- **Verwijsprocedures (CF):** De verwijsprocedure bij CF bestaat uit 8 stappen.
- **Video's:** Instructievideo's voor screeners en lagemonitoren Nederlandse Cystic Fibrosis Stichting.
- **Informatieblad:** Informatieblad over CF.
- **Presentatie:** Tip en hulpmiddelen voor een presentatie over CF.
- **Checklists:** De checklists voor de hielprik zijn geactualiseerd in verband met de toevoeging van CF.
- **Publicaties:** Hier vindt u belangrijke publicaties over CF en de opname van CF in de hielprikscreening.
- **Praktijkvoorbeelden:** Een medisch adviseur vertelt...

CF-schermingsprotocol 2010-2013

Figuur: Bidscherm CF-scherming

18

Werkgroepen / programma commissie voorlichting en deskundigheidsbevordering

19

14 april 2015
Vierde PNS congres

20